

10168-2025

Vastaus valtuutettu Miina Kankaanranta ym. aloitteeseen Maahanmuuton kustannuksista ja kotouttamisen tuloksellisuudesta Turussa

Elinvoiman palvelukokonaisuus, työllisyyspalvelut, asiakkuuspäällikkö Tiina Rahimi Ahmadi
30.3.2026:

Valtuutettu Miina Kankaanranta ym. ovat 15.12.2025 tehneet aloitteen Turun maahanmuuton kustannuksiin ja kotoutumisen tuloksellisuuteen liittyen.

Vastaus

Aloitteentekijät toteavat, että maahanmuuton kustannuksista ja kotouttamisen tuloksellisuudesta ei ole saatavilla kattavaa ja ajantasaista selvitystä, koska tiedot ovat hajanaisia, eikä kaupungilla ole systemaattista seurantajärjestelmää, joka mahdollistaisi kokonaiskuvan muodostamisen. Aloitteessa esitetään selvityksen ja arvioinnin toteuttamista sekä kustannusten seurantajärjestelmän kehittämistä.

Työllisyyspalvelujen siirryttyä osaksi kaupungin toimintaa vuoden 2025 alussa, myös valtaosa Turun kaupungin maahanmuuttopalveluista siirtyi osaksi työllisyyspalveluita. Organisaatiomuutoksen jälkeen maahanmuuttotyön palveluita ovat Turun työllisyys- ja yrittäjyyspalveluissa työvoimaviranomaisen vastuulla olevat kotoutumispalveluiden työnhakija-asiakkaiden työvoimapalvelut ja kunnan vastuulla olevat työvoimanulkopuolisten palvelut. Työllisyysalueen keskitetyissä palveluissa tuotetaan koulutus- ja rekrytointipalveluiden palveluhankinnat ja Eures-palvelut. Näiden keskitetysti järjestettyjen palveluiden lisäksi maahanmuuttajille palveluita järjestetään eri palvelukokonaisuuksissa ja -alueilla eniten lasten ja nuorten palveluissa, esimerkiksi S2 (suomi toisena kielenä) opetuksena, mutta myös liikunta-, kulttuuri ja nuorten palveluissa. Tästä johtuen myös kustannustiedot jakautuvat kaupunkiorganisaation eri puolille. Kustannukset ovat osa kaikille kuntalaisille suunnattuja peruspalveluita.

Myös kotoutumiseen liittyvä lainsäädäntö ja valtionosuudet/-avustukset ovat muuttuneet ja vaikuttavat kaupungin käytettävissä oleviin resursseihin. Nykyisellä hallituskaudella kotoutumislakiin on tehty hallitusohjelman kirjausten toimeenpanemiseksi useita muutoksia. Keskeisinä muutoksia kuntien näkökulmasta ovat laskennallisen korvauksen korvausajan lyhentäminen ja korvausten tasoleikkaukset. Samaan aikaan painotetaan maahanmuuttajan omaa vastuuta kotoutumisesta ja työllä kotoutumista.

Kotoutumispalveluiden asiakkaista suurin osa on työnhakija-asiakkaita. Kotoutumisajalla olevien asiakkaiden palvelut rahoitetaan sekä laskennallisina korvauksina tai kuten kaikkien työnhakijoiden osalta valtion peruspalveluiden valtion osuuksina. Palvelujen rahoitus perustuu laskennallisiin kustannuksiin, jotka määräytyvät laajan työttömyyden, työikäisten määrän ja vieraskielisyyden perusteella. Vuoden 2025 rahoitus perustuu 2023 tilastotietoihin.

Työllisyys- ja yrittäjyyspalveluiden hankinnoissa siirrytään vaikuttavuus- ja tulosperusteisiin hankintoihin. Tämä koskettaa myös kotoutumiskoulutusten hankintoja, jolloin palveluntuottajalle maksetaan mm. kielitaidon kehittymisestä ja työllistymisestä. Tavoitteena on kustannustehokas hankintakokonaisuus.

Aloitteentekijät toteavat, että aloitteen tavoitteena on parantaa päätöksenteon tietopohjaa, lisätä läpinäkyvyyttä ja varmistaa, että kaupungin resurssit kohdentuvat aidosti vaikuttavasti ja oikeudenmukaisesti. Tämä on tärkeä näkökulma, ja tulee ottaa huomioon maahanmuuttajapalvelujen jatkokehittämisessä.

Vaikka keskitettyä tietopohjaa maahanmuuton kustannuksista ei toistaiseksi ole saatavissa, on kaupunki ryhtynyt toimenpiteisiin maahanmuuttotyön kokonaisuuden parantamiseksi. Toiminnan koordinoimiseksi ja kehittämiseksi kaupunki on perustanut sekä strategisen tason kehittämistyöryhmän että operatiivisen tason koordinaatioryhmän. Näiden työryhmien kautta on mahdollista paneutua nykyistä paremmin myös kustannusten kokonaisuuteen ja palvelujen vaikutuksiin.

Turun kaupunki on mukana myös kansallisessa yhteistyössä C6 kaupunkien ja valtion kansainvälisen työnvälityksen allianssihankeessa. Osana hanketta kerätään tutkimustietoa maahanmuutosta ja maahan muuttaneiden tuloperusteista ja tulokehityksestä.

Viimeisen viiden vuoden aikana on tapahtunut suuria muutoksia sekä lainsäädännössä että palveluiden järjestämisvastuissa. Aloitteessa esitetyn viimeisten viiden vuoden tarkastelujaksolla vuodet eivät ole yhteismitallisia ja kaikkiin esitettyihin aloitteen kohtiin ei ole saatavilla kootusti tietoa, koska ne ovat eri viranomaisten vastuulla. Muun muassa vuoden 2023 sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyminen hyvinvointialueiden vastuulle ja vuoden 2025 työvoimapalveluiden ja kotoutumisen kokonaisvastuun siirtyminen kunnille ovat keskeisempiä muutoksia.

Turun kaupungin maahanmuuton strategisen ja operatiivisen tason toiminnassa on jatkossa tavoitteena toteuttaa aloitteessa esitetyn mukaisesti vaikuttavuuden arviointia ja seurantaa sekä varmistaa palveluiden tehokkuus, laatu ja soveltuvuus parhaalla mahdollisella tavalla, huomioiden eri kohderyhmien palvelutarpeen mukaiset palvelut pormestariohjelman tavoitteiden mukaisesti.

Vesa Palander

elinvoimajohtaja